

Zadeva: Odgovori na vprašanja, vezana na 6. javni razpis za podukrep 19.3

- **Ali se v najvišji dovoljeni znesek javne podpore skupne operacije sodelovanja vseh LAS, ki znaša 500.000 €, šteje tudi znesek javne podpore tujega partnerja?**

Odg: Ne, štejejo samo zaprosena sredstva, torej le zneski slovenskih LAS.

- **Kako v vlogi dokažemo partnerstvo s tujim partnerjem? Kot je bilo do sedaj, s pogodbo o sodelovanju in opisom njihovih aktivnosti v vlogi?**

Odg: Partnerstvo s tujim partnerjem se v vlogi dokaže s pogodbo o sodelovanju in opisom njihovih aktivnosti.

- **Ali je obvezno, da tuj partner prav tako črpa iz LEADER programa?**

Odg: Ne. Lahko sodelujete tudi z drugo podobno organizacijo, ki združuje javni in zasebni sektor, ter izvaja lokalno strategijo. Še posebej to velja za organizacije iz tretjih držav, kjer lokalne akcijske skupine že delujejo, niso pa nujno potrjene s strani pristojnih organov in niso nujno financirane s sredstvi EU skladov.

- **Kako je z vnosom vloge in zahtevka v aplikacijo e-kmetija, v kolikor operacija vključuje tujega partnerja? Glede na izkušnje, tujega partnerja ne bomo mogli vnesti v aplikacijo, ne v seznam partnerjev, ne v prijavo stroškov (davčna številka, matična številka).**

Odg: Tudi tuje partnerje se v vnese v CRS in tako bo viden tuj partner tudi na vlogi. Podatke o tujem partnerju (naslov in davčno številko) bo potrebno na Agencijo sporočiti nekaj dni pred vnosom.

- **Zanima nas, ali je predvideno da kriterij prispevka k doseganju Strategije »od vil do vilic« vsebuje različno točkovanje, če prispeva k enemu ali več ciljem oziroma kako se bo ta kriterij upoštevalo/ocenjevalo? Kaj pomeni, da več točk prejme operacija katere prispevek k strategiji je večji? (Vir https://skp.si/wp-content/uploads/2021/07/Merila-za-izbor-operacij_13.-sprememba.pdf)**

Odg: Odgovor je razviden iz Meril za izbor operacij.

- **Ali prav razumemo, da se točkovniki pod B, C in D ne spreminjajo glede na prejšnje razpise?**

Odg: Merila so spremenjena. Točke se seštevajo, interpretacija merila je bolj podrobna.

- **Glede vključenosti partnerstva, se povečuje število točk pri partnerstvu z LASi iz tujine (10, prej 5), kriterij finančna porazdelitev stroškov (E3) pa ostaja enak (10 točk). Po prejšnjem kriteriju se je primerjalo finančne načrte med posameznimi vključenimi LASi, in če je med posameznimi partnerji odstopal več kot 10 %, ...**

operacija ni dobila točk iz tega kriterija. Do nas so prišle informacije s strani nekaterih LAS, ki naj bi z vami usklajevali merila, da naj bi ta kriterij (finance in aktivnosti) preverjali samo med slovenskimi LASi, ne pa tudi v primerjavi s tujimi LASi. Še posebej je to pomembno, ker nimajo vse države v obdobju tranzicije predvidenega tudi izvajanja ukrepov sodelovanja, zato potrebujemo konkreten in hiter odgovor, saj se že dogovarjamo za vsebine.

Odg: Upošteva se razmerje med finančno porazdelitvijo stroškov med posameznimi LAS-i oz. partnerji, vključenimi v operacijo, kar je razvidno iz pogodbe o sodelovanju in finančne konstrukcije operacije. Upoštevajo se vsi LAS oz. partnerji iz pogodbe o sodelovanju. Točke se dodelijo do 10 % odstopanja.

- **Zanima nas tudi, ali prav razumemo, da ni vsebinskih sprememb v kriteriju F, razen kar se točkovno spreminja kriterij F2 iz 15 točk na 10?**

Odg: Da, pri tem merilu ni vsebinskih sprememb, spremeni se le število točk.

- **Ali kot veljavna pogodba šteje tudi okvirni sporazum, ki ga ima sklenjen nek javni zavod z ekološkim kmetom?**

Odg: Okvirni sporazum se upošteva enako kot veljavna pogodba. Je pravno zavezujoč.

- **Strategija od vil do vilic - enako vsebino točkujete dvakrat. V merilu A (prispevek k doseganju strategije) in drugič pri merilu E (raznolikost partnerstva).**

Odg: Prispevek k strategiji od vil do vilic se točkuje večkrat, enkrat v obliki aktivnosti, drugič pa preko vključenih partnerjev. Ne gre pa za dvojno točkovanje enakih aktivnosti.

- **Podaljšanje roka. Zelo neugoden čas za izvajanje projektov. Merila so se spremenila, vmes so prazniki, epidemija. Za celotno pripravo projekta ostane mesec in pol. Kvaliteta projektov bo vprašljiva. Prosijo za podaljšanje vsaj za en mesec.**

Odg: Skupno mnenje MKGP in ARSKTRP je, da se razpis ne podaljša.

- **Glede števila vlog. Bilo je dogovorjeno, da se omeji število vlog na LAS, da se omogoči vloge čim več LASom. Omejili ste samo število na vodilnega partnerja. Omejitev je nesmiselna. Omejeno bi moralo biti število vlog na LAS.**

Odg: Omejitev števila vlog na posamezni LAS ni bila izvedljiva iz tehničnih razlogov v aplikaciji E-kmetija, saj ni mogoče zagotavljati sledljivosti, v katerih vlogah je posamezen LAS partner in tako ni mogoče vzpostaviti avtomatske blokade, ki bi onemogočila LAS, da bi vložil več vlog od dovoljenega. Možna je le avtomatska kontrola vodilnega partnerja v operaciji. Prav tako ni pravne osnove, na kateri bi Agencija lahko zavrnila vloge, v kolikor posamezni LAS ne bi upošteval pravila prijave le v treh projektih - ni podlage katero od vlog se zavrne.

- **Preverjati finančno porazdelitev tudi s tujim partnerjem je neugodna zadeva. Redki so tuji LAS, ki imajo na voljo 100.000 EUR za izvajanje projektov sodelovanja.**

Odg: Merilo je tako določeno in je dogovorjeno, da se upošteva finančna porazdelitev med vse, v pogodbo vključene, partnerje. Poudarjamo, da ne gre nujno za sodelovanje 5 slovenskih LAS od katerih vsak zahteva 100.000. Lahko sodeluje več LAS pri enem projektu in so posledično zahtevani zneski nižji, tem pa se bodo morda tudi tuji partnerji lažje prilagodili (primer: sodelovanje 10 LAS, od katerih vsak uveljavlja 50.000).

- **30% ekoloških partnerjev je tako velika številka, ki jo je težko doseči. To ni več raznolikost partnerstva, temveč je enoznačno partnerstvo.**

Odg: V odstotek lahko štejejo deležniki s področja ekološkega kmetovanja, ki so: deležniki, ki so vključeni v kontrolo ekološke pridelave in predelave ter imajo veljaven

certifikat ter javnih zavodi, ki imajo ekološko hrano, tako, da je nabor možnih partnerjev še vedno velik.

- **Javnim zavodom na našem območju marca 2022 potečejo pogodbo za nabavo živil. Ali bo pogodba veljavna in upoštevana pri točkovanju ob oddaji do roka na JR?**

Odg: Upošteva se veljavna pogodba na dan oddaje vloge.

- **Merili E.3.2. se nanašajo na do 10% odstopanja med LAS-i....pravite, da so lahko tuji partnerji tudi druge organizacije...merila se pa nanašajo na LAS-e.**

Odg: Pri tujih partnerjih niso enaki pogoji. Merila se sicer nanašajo na LAS (partner iz Slovenije je lahko samo LAS), vendar pa se nanašajo na vse partnerje iz pogodbe o sodelovanju.

- **Kdaj se preverja članstvo v posameznem LAS. Ali na dan objave JR? Ali na dan oddaje vloge?**

Odg: Članstvo LAS se preverja na dan oddaje vloge.

- **Ali kot deležnik s področja ekološkega kmetovanja štejejo tudi domovi za ostarele, registrirani kot d.o.o. in imajo pogodbo za odkup ekološke hrane?**

Odg: Lahko, v kolikor ima veljaven certifikat in je vključen v sistem kontrole. Kot d.o.o. z veljavno pogodbo pa ne, ker ni javni zavod. Izvajalci vključeni v nadzor ekološke pridelave in predelave so objavljeni na spletni strani: <https://www.gov.si/teme/ekoloska-pridelava/>

- **Pri horizontalni ciljih. Ali dobi operacija točke, če ima tako posreden kot neposreden vpliv?**

Odg: Točke se seštevajo. Če ima operacija posreden vpliv, se dodeli 3 točke, za neposreden vpliv se dodelita 2 točki, če ima operacija posreden in neposreden vpliv, se dodeli 5 točk.

- **Ali so deležniki (imajo ekološki certifikat) enako partnerji v projektu?**

Odg: Da, deležniki morajo biti partnerji v operaciji.

- **Ali so deležniki eko pridelave tudi gostilne in nastanitveni obrati z certifikatom Marjetica oz. Green Key?**

Odg: To niso certifikati, ki bi se nanašali na ekološko kmetovanje. Gostilne in nastanitveni obrati so lahko deležniki v kolikor imajo veljaven ekološki certifikat in so vključeni v sistem kontrole (Obrati javne prehrane).

- **Ali v točkovniku štejejo tudi deležniki, ki so v postopku certificiranja ali le taki, ki že imajo veljaven certifikat?**

Odg: Upoštevajo se deležniki, ki imajo veljaven certifikat ali so v postopku preusmeritve v ekološko kmetovanje.

- **Ali se preko meril kakorkoli točkuje tudi spodbujanje prehoda kmetov v ekološko kmetovanje? Na našem področju namreč še ni veliko ekoloških kmetov.**

Odg: V razpisu ni neposredno merila, kjer bi se točkovalo spodbujanje prehoda v ekološko kmetovanje. Z razpisom se tudi želi povečati promocijo ekološkega kmetovanja in mu povečati dodano vrednost, boljšo prepoznavnost, ceno ekoloških proizvodov na trgu.

- **Merilo E. vključenost partnerjev: sektorska pokritost na ravni posamezne LAS ali celotne operacije?**

Odg: Na ravni celotne operacije.

- **Razpis spodbuja razvoj novih proizvodov/produktov, ki se bodo tekom projekta in po končanem projektu tržili. Kako bo obravnavan takšen proizvod? Ali bo zmanjšana stopnja sofinanciranja, pripis de minimisa, ...**

Odg: Če je predmet naložbe trženje, potem se tistemu upravičencu, ki izvaja to aktivnost, pripiše državno pomoč. V tem delu pri objavljenem razpisu ni razlik v primerjavi s preteklimi.

- **Še dodatek k vprašanju: ali so lahko vključene občine, ki imajo certificiran znak Slovenia green?**

Odg: To ni certifikat, ki bi se nanašal na ekološko kmetovanje.

- **Ali je lahko deležnik tudi Javni zavod, ki se ukvarja z ohranjanjem delov narave v kmetijski kulturni krajini in s košnjo ohranja biodiverzitetu na travniških habitatih? JZ KPG je kmetija, ki ni v ekokontroli (seno) in deluje v javnem interesu.**

Odg: Lahko je partner v projektu, ni pa deležnik s področja ekološkega kmetijstva.

- **Kako se točkuje število vključenih LAS v operacijo?**

Odg: Število vključenih LAS v operacijo se ne točkuje.

- **Ali se pravilno razume, da tudi tuji LASi ne smejo v finančni konstrukciji odstopati za več kot 10%?**

Odg: Da. Pravila tolmačenja ostanejo enaka kot v preteklih razpisih.

- **Kako se bo preverjalo finančno razdelitev med LASi, če je nek partner, ki bo izvajal aktivnosti na območju več LASov?**

Odg: Stroških partnerja, ki bo izvajal aktivnosti na območju več LAS se upoštevajo v kvoto tistega LAS, katerega član je ta partner. Pravila ostanejo enaka kot v preteklih razpisih.

- **Se bo štelo v finance samo tisti del, kjer so aktivnosti na posameznem območju? Pomembno je zaradi merila 100.000 EUR/LAS**

Odg: Ne. Stroški aktivnosti se v celoti upoštevajo pri partnerju, ki aktivnost izvaja oz. pri tistem LAS, katerega član je.

- **Pri vključevanju ranljivih skupin se glede vključitev različnih skupin na ravni projekta ali na ravni posameznega LAS. Torej ali mora vsak LAS imeti več aktivnosti namenjenih ranljivim skupinam.**

Odg: Pomembna je vključenost na ravni celotne operacije.

- **Ali je v primeru nakupa opreme upravičen celoten znesek ali samo znesek amortizacije glede na trajanje projekta?**

Odg: Amortizacija na tem podukrepu ni upravičen strošek. Upravičen je strošek nakupa nove opreme, ki pa se mora uporabljati v skladu z namenom, še najmanj pet let po zadnjem izplačilu.

- **Kolikšno je lahko (mora biti) najmanjše število sodelujočih Lokalnih akcijskih skupin pri eni operaciji?**

Odg: V operacijo sodelovanja LAS sta vključena minimalno dva partnerja.

- **Vseskozi smo vas opozarjali, da tuji LAS nimajo več večjih sredstev za sodelovanje, zato bomo zaradi finančnega kriterija, ki pogojuje enakost finančnih sredstev med vsemi partnerji žal morali sodelovali le z slovenskimi LAS. Mislim, da je to slab kriterij, ki onemogoča mednarodno sodelovanje.**

Odg: Evropska komisija v okviru projektov sodelovanja LAS spodbuja tudi mednarodno sodelovanje, ne le s tujimi LAS, lahko tudi z drugimi tujimi partnerji.

- **Prosim za dodatno obrazložitev glede vključevanja ranljivih skupin. V odgovoru ste navedli da mora biti projekt namenjen ranljivim skupinam kar pa ne drži. V razpisu je navedeno da vključuje aktivnost.**

Odg: Projekt mora vključevati aktivnost, vendar pa se ta preverja na ravni celotne operacije in ne na ravni posameznega LAS. Ni nujno, da aktivnosti vseh LAS vključujejo aktivnosti za ranljive skupine.

- **Ali se lahko aktivnosti izvajajo tudi na območjih, ki jih ne pokrivajo sodelujočih LAS - npr. če bi želeli izvesti promocijske aktivnosti v Ljubljani?**

Odg: Stroški promocije, ki se neposredno navezujejo na izvajanje operacije, lahko zajemajo največ deset odstotkov upravičenih stroškov za zadevno operacijo. Te aktivnosti se lahko izvajajo izven območja sodelujočih LAS.

- **Ali je obvezno, da tuj partner črpa iz LEADER programa?**

Odg: Ne, ni nujno. Lahko črpa tudi iz katerega drugega v CLLD vključenega sklada, lahko je nevladna organizacija, ki izvaja strategijo ipd.

- **V razpisu je naveden socialni sektor. LAS-i imamo pa v sektorjih civilni sektor. A je to isto ali se socialni sektor razume drugače?**

Odg: V začetku programskega obdobja je bilo LAS-om dano navodilo, kako naj se člani LAS delijo po sektorjih in tudi okvirno je bilo nakazano, katere organizacije sodijo v kateri sektor.

- **Glede na odgovor glede DSO, kako pa potem lahko za javni zavod kot je npr. šola lahko izkazuje eko certifikat le s pogodbo kmetovalca, ki jih dostavlja eko hrano.**

Odg: Javni zavodi ustreznost dokazujejo z veljavno pogodbo ali veljavnim okvirnim sporazumom na dan oddaje vloge.

- **Ali se kot deležniki s področja ekološkega kmetovanja štejejo - NVO, društva ki nimajo eko certifikata, ki združujejo Eko kmete s certifikatom?**

Odg: Ne. Kot deležniki s področja ekološkega kmetovanja se upoštevajo le deležniki, ki so vključeni v sistem kontrole in imajo veljaven certifikat.

- **Merilo E2. S tem merilom se ne spodbuja raznolikost partnerstva. Eko kmetije so pomembne, vendar pa so pomembni tudi ostali deležniki. Zakaj se tako veliko število točk namenja ekološkim deležnikom? Zakaj to merilo ni vključeno znotraj merila Prispevek k doseganju strategije od vil do vilic, kamor to merilo tudi sodi?**

Odg: Strategija od vil do vilic državam članicam narekuje zasledovanje ciljev te strategije. Ker gre za javni razpis, ki se financira s sredstvi namenjenimi za izvajanje prehodnega obdobja, se postopoma že prehaja k zasledovanju ciljev Strateškega načrta skupne kmetijske politike 2023-2027, ki pa daje večji poudarek ekološkemu kmetovanju. V okviru podukrepa 19.3 je bila prepoznana možnost, da se cilje strategije od vil do vilic skozi ta ukrep lahko učinkovito zasleduje skozi povezovanje lokalnih deležnikov, s poudarkom na vključevanju deležnikov s področja ekološkega kmetovanja.

- **Kaj je mišljeno kot veljavna pogodba? To je izključujoče za vse tiste, ki pogodbe še nimajo.**

Odg: Mišljena je veljavna pogodba, naročilnica ali okvirni sporazum, s čimer razpolaga vsak javni zavod, ki odkupuje ekološke proizvode. Veljavna mora biti na dan oddaje vloge.